

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU

Meno autora: PhDr. Jitka Rožňová, PhD.

Pracovisko: Katedra masmediálnej komunikácie a reklamy FF UKF v Nitre

Názov práce: MÉDIA-UMENIE-SPOLOČNOSŤ

(Využitie umeleckých artefaktov v médiách a pri tvorbe
advertfaktov)

1. *Náročnosť spracovania riešenej problematiky práce*

Predloženú prácu musíme chápať v kontexte celkovej tvorivej osobnosti autorky, ktorá okrem primeranej vedeckej aktivity je aj významnou prekladateľkou umeleckej literatúry, divadelných hier, autorkou niekoľkých básnických zbierok, beletristických i odborných publikácií. V tejto oblasti získala aj niekoľko významných ocenení.

Habilitačná práca, ktorú autorka predkladá k obhajobe, je akosi komplexnou snahou prezentovať problematiku využitia umenia v reklame a masových médiách prostredníctvom piatich relatívne samostatných štúdií (kapitol), ktoré prepája práve ústredná myšlienka práce a jej hlavný cieľ: poskytnúť komplexný obraz o využití umeleckých artefaktov v mimoumeleckých sférach. Tento cieľ je náročný a v celom diapazóne rôznych možností využitia umenia, autorka sa zamerala na štyri oblasti: plagát, fotografiu, sociálnu reklamu a printové médiá. Posledná piata kapitola, sa trochu vymyká z celkového rámca koncepcie práce, keďže predstavuje úroveň estetickú gramotnosti študentov žurnalistiky a možnosti vzdelávania v tejto oblasti pomocou úloh v rámci predmetov esteticko-výchovného charakteru v štúdiu žurnalistiky. Možno konštatovať, že autorka práce spracovala danú problematiku vo vysokej miere náročnosti a v rámci možností rozsahu habilitačnej práce.

2. *Posúdenie úrovne spracovania práce*

Úroveň práce môžeme hodnotiť rovine teoretickej i empirickej. V teoretickej rovine sa autorka opiera o dostupnú literatúru v tejto oblasti, vymedzila základné pojmy a vzťahy umenia a marketingu, zamerala sa hlavne na vizuálne umenia, ktoré najčastejšie sa objavujú v reklame. V ďalších kapitolách sa prelína teoretická a empirická poloha.

V druhej kapitole, kde sa zamerala na plagát v službách propagandy počas prvého slovenského štátu. Veľmi podrobne analyzuje spoločensko-politickú situáciu, na pozadí ktorej interpretuje plagáty s protižidovskou a antibolševickou tematikou. Tu by som podotkol, že autorka venuje viac priestoru historickým a politickým reáliám a menej priestoru je venované interpretačnej zložke.

Tretia kapitola je venovaná sociálnej reklame, konkrétnejšie kampane na podporu projektu „Lienka pomoci“, iniciované Nadáciou na podporu sociálnych zmien SOCIA. Tu sa zameriava na využitie fotografie ako umeleckého i propagačného nástroja, ktorá dokáže osloviť rôzne vekové skupiny. Zvlášť, pomerne veľký priestor venuje prekonávaniu bariér medzi generáciou mladých a starých a prezentovaniu staroby ako prirodzeného procesu. Súčasťou týchto úvah je aj malý prieskum, ktorej cieľom bolo zistiť názory respondentov na obsahovú a vizuálnu podobu kampane „Ďakujeme, že sa staráte!“. Do uvedenej kampane sa mohli zapojiť aj jednotlivci z radov širokej verejnosti, ktorí mali posilať svoje portréty s našedivo odfarbenými vlasmi a nadácia za každých 20 portrétov zabezpečila domácu starostlivosť pre seniora na jeden mesiac. Zaujímalo by ma,

do akej miery sa ľudia zapojili do tejto kampane a ako sa vyberal senior na domácu starostlivosť.

Štvrtú kapitolu autorka nazvala „Divadelné prvky v masových médiách“. Z hľadiska rôznorodosti obsahových prvkov v kapitole, ktoré sa zameriavajú na emancipačné snahy a prezentácie mužských a ženských rolí v printových médiách, ako aj v krásnej literatúre, považujem názov za nepriliehavý. Až na konci kapitoly je pomerne malá časť venovaná komparácii predošlých úvah s divadelným priestorom.

Posledná kapitola venovaná prítomnosti umenia vo vzdelávaní novinárov na Katedre žurnalistiky FF UKF v Nitre. Autorka predstavuje vybrané študijné predmety, ktoré súvisia s umením. Veľmi zaujímavé sú prestavené úlohy pre študentov. Škoda že neuviedla vo svojej práci aj niektoré výsledky študentských prác, vyplývajúce z uvedených úloh, ktoré mohla podrobiť obsahovej analýze, čo by možno poskytlo zaujímavejšie výsledky, ako následne predstavený výskum, ktorý mapoval estetickú gramotnosť študentov a následný posun po absolvovaní semestra.

3. *Prínos a úroveň výsledkov práce*

Ak máme hodnotiť prínos práce v oblasti teoretickej, možno konštatovať, že práca otvára mnoho nových teoretických problémov, ktoré by si zaslúžili širšie spracovanie, napr. plagát a propaganda, obraz muža a ženy v printových médiách a i. Samozrejme habilitačná práca má mať istý rozsah a preto podrobnejšie spracovanie niektorých zaujímavých tém nebolo možné. V empirickej oblasti práca poskytla istý obraz spoločnosti a vzťahu ľudí k umeleckej komunikácii. Niekoľko menších výskumných sond nám o tom hovorí rečou čísel.

4. *Posúdenie formálnej stránky práce (jazyk, štýl, štruktúra)*

Po stránke formálnej práca zodpovedá kritériám kladeným na tento druh kvalifikačných prác. Autorka používa vedecký jazyk, dobre štylizuje a gramatické chyby, či preklepy sa vyskytujú len ojedinele. Nedostatok vidím v nie celkom dostatočnej citačnej disciplíne (viď protokol originality). Nie všade sú uvádzané strany citovaných textov, uvádza len odkazy na publikácie. Tým je veľmi ťažké rozlíšiť vlastné názory autorky od prevzatých. Kladne musím hodnotiť prehľadnú štruktúru práce, veľmi pôsobivú grafickú úpravu, výber vhodného obrazového materiálu.

5. *Explicitne vyjadrený návrh na udelenie vedecko-pedagogického titulu docent*

Napriek niekoľkým drobným pripomienkam hodnotím prácu habilitantky pozitívne.

Na základe predloženej práce a splnení ostatných kritérií **odporúčam PhDr. Jitke Rožňovej, PhD. po úspešnej obhajobe udeliť titul docent v odbore 3.2.3 masmediálne štúdiá.**

V Nitre, dňa 17. augusta 2020

Prof. PhDr. Štefan Gero, CSc.

oponent